

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

Caput centesimum quintum. Jesus clavem gerit domus David.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

CAPUT CV.

Jesus clavem gerit domus David.

ISA. 22. 22. *Et dabo clavem domus David super humerum ejus: & aperiet, & non erit qui claudat: & claudet, & non erit qui aperiat.*

APOC. 3. 7. *Et Angelo Philadelphia Ecclēsie scribe, Hæc dicit Sanctus & Verus, qui habet clavem David; qui aperit, & nemo claudit; claudis, & nemo aperit.*

Disputatur De clavibus humero gestari solitis.

I. QUONIAM alio loco demonstrabimus Christi typum gessisse Eliacimum Helciae filium, cui hic promittit Dominus apud Isaïam, futurum ut daretur clavem domus David super humerum ejus, istis verbis inesse liquet prædictionem præcipui cujusdam Christi officii, & potestatis ipsi à Patre tradita. Cæterum non injucundum, certe non supervacuum erit disquirere, cur dicat Isaïas traditum iri clavem super humerum Eliacimi; cum hic gestandarum clavium mos nobis plane ignotus sit. Nam etsi hæc videri possumus disputare præter institutum, utile tamen est, quidquid ad Scripturæ intelligentiam conferre potest. Varias Interpretum expositiones ambitiosè colligere ac confutare non vacat, quæ postquam legitimam firmavero sententiam, sponte ipsæ corruent. Sciendum ergo est vetustissimum fuisse clavium genus, quæ curvata erant, non ab simili forma curvarum falcium. Hæc januis intus clausis per foramen inferebantur ad excutiendos pessulos & repagula: nec ignoratur penitus hodieque earum usus; furibus præcipue, alienas domos hoc instrumento clam referantibus & supplantibus: sed & fabris ferrariis, oclusas fores, cum propriæ claves amiffæ sunt, vicaria hac clave aperientibus: & monachis etiam quibusdam nostratibus simili clavium genere interiora domuum claustra referare solitis. Vulgatus olim fuit, & communis earum usus, præcipue inter eos quorum munus erat pretiosam suppellectilem, pecuniam, & fruges asservare. Eburneis vel ligneis capulis præfigebantur, unde scias fuisse prælongas. Citabimus testes idoneos. Narrat Homerus, vicissimò primo Odysseæ, Penelopen Palladis fuasit arcum, aliaque depromptum ivisse ex

καμίσω, seu ἀποθήκη, quæ erat in thalamo: tum subjicit:
 Εἶλετο δὲ κλειδίον ἐνκαμπύον χρεὶ παρσίην,
 Καλῶν, χαλκείων καὶ πηλῶν ἐλεφαντίνων ἐσθῆν.
 Sumpsi autem clavem bene curvatam manu crassa,
 Pulveram, eanam; capulus autem eburneus additus erat.

Quo loco sic disserit Eustathius: ἀρχαῖον εἶδος κλειδὸς φερέται, καὶ ἔστι τὸ ὕστερον ὑποκείμενον εἰς πολλὰς ὁπλὰς. εἰ δὲ ἐστὶν κλειδῶν μέγεθος καὶ νῦν ἄριστος, δὲ ὁμοίως δύναται ἐνεργεῖν, καὶ μὴ ἀπορροῦν τὸ ἐνδοχὸν σφῆρα ἐπὶ ἀνέξῃ τῆς βύρας. Antiquum dicit clavium genus, neque, ut recentiora, multis foraminibus pertusum. Perseverat autem ad hoc tempus ejusmodi clavium usus, quæ per portæ foramen inseruntur, & seram intus excutiunt ad aperiendum ostium. En tibi antiquissimam clavium formam, longe diversarum ab iis quæ multiformes sunt, & à Laconibus subinde inventæ: atque immittuntur illæ, ut dixi, per januæ foramen, ad dimovendum obicem & fores referandas. Addit deinde: κλειδίον δὲ ἐλεφαντίνω, τὸ καλῶν λέγει, τοιαύτων ἕσαν διὰ τὸ ημιώτερον. αἱ δὲ λοιπαὶ, χαλκῆων, ὡς εἰπέ. Capulam eburneam dicit, manubrium significans, quod tale fingit, ut sit pretiosus. Aliæ enim lignea sunt, ut verisimile est. Ligneis ergo vel eburneis manubriis instruebantur. Subjungit denique: ἔκαστος ἐπὶ ἑξέσιν ἔχου ἢ καὶ πηλῶν, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἐπὶ τῆς ἀπορροῦσθαι τῶν κλειδῶν, & ἐστὶν τὸ ἐνκαμπύον ἢ ἰσχυρῶς. Non ergo gladius solum capulo instruitur, sed ecce & falcata ista clavis, quæ & propterea bene curvata appellatur. Inflexam igitur dixit Homerus, quod falcis figuram præferat. Facile intelligitur ejusmodi clavem fuisse, quam humero gestabat Eliacimus gazæ regis custos. Hoc enim munus exprimitur dictione, כַּסֵּת, quam Isaïas Sobnæ tribuit eodem vicissimò secundo capite. Sobnæ autem in eo munere successit Eliacimus. Claves quippe hujusmodi graves & bene longas fuisse persuadet curvatura illa & eburneus capulus, tum & quod eam ait Homerus arripuisse Penelopen χρεὶ παρσίην, crassa & valida manu. Atqui vix aliter gestari commode poterat clavis illa falcata, propter pondus & curvaturam, quam humero imposta: quemadmodum rusticos nostrates sæpe videmus humeris gestantes messorias falculas complures in unum fasciculum colligatas. Inde est quod κατωμαθῆαι vocabantur hæc claves: hoc est, humero gestari solite. Scribit Callimachus Hymno in Cererem, floreas coronas & papaver manu quidem tulisse Cererem Nicippe sacerdoti suæ assimilata, at gestasse κατωμαθῆαι κλειδῶν. Clavis

Is. 22. 17.

quam
majorum
restitu
Hissim
mundo
d repre
Ecclēsie
ur i qui
latorem
er.

quia di
i autem
tem dia
no, rous
fue, rous
vri, Fe
Andisfu
bakeri
videri
am ma
tium of
e juam
vancis
Et per
ia dno
& 17. 1

caus,
data mea
nea, &
Joh. 19.
gelitus
in Chri
moris.
Judais
...
ge effm
in lege
qui fuc

tate, &
vnu quod
is, dicit
in carum,
10. 16.
in legem
ea, mo
eris: hic
ite, fuc
ri.

ista humero ferri solita, videri possit insigne fuisse sacerdotii hujus: Ceres quippe frugibus condendis & custodiendis præest. Sed aliarum tamen Dearum sacerdotibus tributum id reperimus. Sic Junonis Argivæ clavigera dicitur Callithoë ab Auctore Phoronidis, quem citat Clemens Alexandrinus. Nemo, opinor, inducet in animum claves Laonicas, nostris breviores, cæterum haud abfimiles, humero fuisse gestatas, quod cogitare absurdum est.

Clem. Alex.
Strom. 1.

CAPUT CVI.

Abrogatio Mosaicæ Legis.

ISA. I. 11, & seq. Quo mihi multitudinem victimarum vestrarum? dicit Dominus: plenus sum: holocausta arietum, & adipem pinguium, & sanguinem vitulorum, & agnorum, & hircorum nolui. Cum veniretis ante conspectum meum, quis quaesivit hæc de manibus vestris, ut ambularetis in atris? ne offeratis ultra sacrificium frustra: incensum abominatio est mihi. Neomeniam, & sabbatum, & festivitates alias non feram; iniqui sunt catus vestri: calendæ vestras, & solemnitates vestras odit anima mea, facta sunt mihi molesta, laboravi sustinens. Et Jerem. 6. 20. Amos 5. 21, 22. Mich. 6. 6, & seq.

Isa. 43. 18, & seq. Ne memineris priorum, & antiqua ne intueamini. Ecce ego facio nova, & nunc orientur, utique cognoscetis ea: ponam in deserto viam, & in invio flumina. Glorificabit me bestia agri, dracones & struthiones: quia dedi in deserto aquas, flumina in invio, ut darem potum populo meo, electo meo. Populum istam formavi mihi, laudem meam narrabit. Non me invocasti Jacob, nec laborasti in me Israël.

Isa. 65. 18. Ecce enim ego creo caelos novos, & terram novam, & non erunt in memoria priora, & non ascendent super cor.

Isa. 66. 22, 23. Quia sicut caeli novi, & terra nova, quæ ego facio stare coram me, dicit Dominus, sic stabit semen vestrum, & nomen vestrum. Et erit mensis ex mense, & sabbatum ex sabbato; veniet omnis caro, ut adoret coram facie mea, dicit Dominus.

Jerem. 3. 16. Cumque multiplicati fueritis, & creveritis in terra in diebus illis, ait Dominus, non dicent ultra, Arca testamenti Domini; neque ascendet super cor, neque recordabuntur illius, nec visitabitur, nec fiet ultra.

Jerem. 7. 11, & seq. Numquid ergo spelunca latronum facta est domus ista, in qua invocatum est nomen meum in oculis vestris? Ego, ego sum, ego vidi, dicit Dominus. Ite ad locum meum in Silo, ubi habitavit nomen meum à principio, & videte quæ fecerim ei propter malitiam populi mei Israël: & nunc quia fecistis omnia opera hæc, dicit Dominus, & locutus sum ad vos mane consurgens, & loquens, & non audistis; & vocavi vos, & non respondistis; faciam domui huic, in qua invocatum est nomen meum, & in qua vos ha-

MATTH. II. 12, 13. A diebus autem Johannis Baptiste, usque nunc, regnum calorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Omnes enim Prophetæ & Lex usque ad Johannem prophetaverunt. Luc. 16. 16.

Joh. 4. 21. Dicit ei Jesus, Mulier crede mihi, quia venit hora, quando fuisse gestatas, te hoc, neque in Jerusalem adorabitis Patrem.

Act. 10. 28. Dixitque ad illos, Vos scitis quomodo abominatum sit viro Judæo conjugi aut accedere ad alienigenam: sed mihi offendit Deus, neminem communem aut inmundum dicere hominem.

Act. 13. 38, 39. Notum igitur sit vobis, viri fratres, quia per hunc vobis remissa peccatorum annuntiatur, & ab omnibus quibus non potuistis in lege Moysi justificari, in hoc omnis qui credit, justificatur.

Act. 15. 5, & seq. Surrexerunt autem quidam de hæresi phariseorum, qui crediderunt dicentes, Quia oportet circumcidi eos, præcipere quoque servare legem Moysi. Conveneruntque Apostoli & Seniores de verbo hoc. Cum autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus dixit ad eos Nunc ergo qui d' tentatis Deum imponere jugum super cervices Discipulorum, quod neque patres nostri, neque nos portare potuimus? Et postquam tacuerunt, respondit Jacobus dicens Propter quod ego judico non inquietari eos, qui ex Gentibus convertuntur ad Deum, sed scribere ad eos ut abstineant se à contaminationibus simulacrorum, & fornicatione, & suffocatis, & sanguine Tunc placuit Apostolis & Senioribus cum omni Ecclesia, eligere viros ex eis, & mittere Antiochiam scribentes per manus eorum, Apostoli & Seniores fratres his qui sunt Antiochie Salutem visum est Spiritui sancto & nobis, nihil ultra vobis imponere oneris quam hæc necessaria, ut abstineatis vos ab immolatis simulacrorum, & sanguine, & suffocato, & fornicatione.

Rom. 3. 21, 28. Per Legem enim cognitio peccati: nunc autem sine Lege justitia Dei manifestata est, testificata à Lege & Prophetis. Arbitratur enim justificari hominem per fidem sine operibus Legis.

Rom. 6. 14, 15. Peccatum enim vobis non dominabitur, non enim sub Lege estis, sed sub gratia.